

BODØ KOMMUNE

Slik påvirker salg av barnehagebygg økonomien i barnehagene

Norske barnehager er blitt del av en internasjonal trend der salg og tilbakeleie av velferdseiendom med sikre offentlige leieinntekter tapper driften for midler. Bare mellom 2019 og 2021 ble det solgt barnehagebygg i Norge for over 14,1 milliarder kroner.¹ Eierne av barnehagene fikk milliardgevinster, mens barnehagene måtte inngå lange og dyre avtaler om å leie byggene tilbake. Dette kalles sale-leaseback-avtaler. Dersom det ikke tas grep er det mange kommuner som vil måtte finansiere de skyhøye husleiene i mange tiår framover. Avtalene er derimot svært lukrative for eierne. Derfor vil vi sannsynligvis se enda flere offentlig finansierte barnehagebygg bli solgt til utenlandske selskap, hvis ikke loven skjerpes.

Sale-leaseback er bare én av mange måter å tappe barnehagene for penger. Internfakturering, internlån, konsernbidrag og utbytte er andre eksempler. Midler kan også sluses ut av barnehagene gjennom kunstig høy husleie til nærstående selskap. I dette notatet fokuserer vi på sale-leaseback, som er den nyeste metoden for å hente ut profitt fra offentlig finansierte barnehager.

Mange kommuner har i dag private barnehager med sale-leaseback-avtaler (salg med tilbakeleie). I dette notatet ser vi på Bodø kommune, som per i dag har 17 slike barnehager. Alle er fra de store kjedene. Vi ser at kjede- og tilbakeleie-barnehagene skiller seg negativt ut fra andre private barnehager, ikke bare når det kommer til byggrelaterte kostnader, men også i forhold til bemanning og personalkostnader.

Husleienivået i barnehager med tilbakeleieavtaler er vesentlig høyere enn i andre typer barnehager.² Mens snittet for private barnehager har ligget på rundt 6 prosent, har mange av sale-leaseback-barnehagene et husleienivå på mellom 10 og 15 prosent. En del har også såkalte triple-net-avtaler, som betyr at de i tillegg må betale for vedlikehold, reparasjoner etc.

Barnehager med høy husleie har lav bemanning. Når husleie og andre byggrelaterte kostnader eser ut, vil det nødvendigvis bli mindre å bruke på andre ting. Bemanning utgjør den desidert største kostnaden ved barnehagedrift, og er også den viktigste forutsetningen for kvalitet. Vi ser at de barnehagene med høye byggrelaterte kostnader over tid, har lavere bemanning og personalkostnader enn andre typer barnehager.

I regjeringens forslag til endringer i barnehageloven, står det:

«NÅR BARNEHAGER INNGÅR HUSLEIEAVTALER MED SVÆRT HØY HUSLEIE, GÅR DETTE PÅ BEKOSTNING AV MIDLER BARNEHAGEN KAN BRUKE PÅ DET PEDAGOGISKE TILBUDET.»

Høringsnotat, Forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter, 1. sept. 2023, side 17-18.

Det er hovedsakelig de fire største kjedene – Læringsverkstedet, FUS/Trygge barnehager, Norlandia og Espira – som så langt har benyttet seg av sale-leaseback. Selskapene påstår at leien barnehagene betaler er i henhold til markedspris, men det er store forskjeller mellom husleienivå som betales til utenlandske og/eller nærstående selskap, og andre typer eksterne eiere.³ I en rapport fra 2023, utarbeidet på oppdrag for Kunnskapsdepartementet, konkluderte dessuten revisjonsselskapet BDO at det ikke finnes et velfungerende marked for leie av barnehageeiendom.⁴

OM METODE

I notatet benyttes noen utvalgte nøkkeltall for å beskrive forskjeller blant de private barnehagene, spesielt knyttet til barnehager fra de fire store kommersielle kjedene med sale-leaseback-avtaler.

Dersom ikke annet er spesifisert er alle regnskapstall hentet fra resultatregnskapet for private barnehager, som er innrapportert til Utdanningsdirektoratet. Tallene vi har benyttet er fra 2022, som er det siste tilgjengelige tallgrunnlaget. Utregningene er gjort at For velferdsstaten. Både tallgrunnlag og utregninger kan videresendes ved forespørsel.

For ytterligere informasjon, se For velferdsstatens nettsider: <https://velferdsstaten.no/2023/06/14/notatserie-redegjorelse-for-metode/>

¹ https://www.finansavisen.no/nyheter/naeringseiendom/2021/12/19/7791458/har-solgt-barnehageeiendommer-for-14-1-milliarder?zephro_sso_ott=mqFLdy

² <https://fagbladet.no/nyheter/desse-barnehagane-brukar-mykje-meir-pa-husleige-enn-andre-slik-skjer-det-6.91.1027078.1a85deb551>

³ Ibid.

⁴ BDO for Kunnskapsdepartementet, *Finansiering og regulering av private barnehagers eiendomskostnader 2016-2021*, 25. september 2023.

EIERSKIFTER OG NAVNEBYTTER VANSKELIGGJØR OVERSIKT

Siden Læringsverkstedet og FUS/Trygge barnehager solgte sine barnehager i 2020/21 til svenske SBB, har selskapet skiftet både navn og eier. SBB samlet først barnehagene i selskapet EduCo (SBB EduCo), før de i 2022 solgte en minoritetsandel til kanadiske Brookfield. Brookfield lyktes i slutten av 2023 å bli majoritetseier i EduCo, som resulterte i navnebytte til **Nordiqs**. Verken eierskifter eller navnebytter er uvanlig og skjer av mange årsaker. Det er uansett et faktum at det vanskeliggjør informasjonsarbeid og skoloring. Både SBB og Brookfield er kontroversielle eiere⁵, men navnebyttet og «rebrandingen» skjuler nå effektivt deres tilknytning til sale-leaseback-barnehagene og -problematikken.

EIENDOMSSALG - BEGREPER

Sale-leaseback: Sale-leaseback innebærer i denne sammenheng at et barnehagebygg blir solgt med en avtale om tilbakeleie. At transaksjonen innebærer langvarig avtale om tilbakeleie, bidrar til å øke salgsprisen. Det er fordi prisen baserer seg på fremtidige leieinntekter fra barnehagene, i form av varige og sikre kontantstrømmer fra offentlige tilskudd og foreldrebetaling.

Triple-net: Mange av sale-leaseback-barnehagene er i tillegg bundet til såkalte triple-net-avtaler. Dette gjelder iallfall barnehager fra Læringsverkstedet og Norlandia. Triple-net innebærer at leietaker i tillegg til husleie, må stå for utgifter som for eksempel vedlikehold og reparasjoner.

DE FIRE STORE BARNEHAGEKJEDENE – FINNER NYE VEIER TIL PROFITT OG VOKSER MEST

Læringsverkstedet, FUS/Trygge Barnehager, Norlandia og Espira er landets største private barnehageaktører. Disse kjedene har til sammen solgt flere hundre barnehagebygg med sale-leaseback-avtaler. Disse har i dag et husleie-nivå som langt overstiger gjennomsnittet for private barnehager. Selv om et mindretall barnehager fra andre mindre kjeder er solgt med sale-leaseback-avtaler, er denne utviklingen hovedsakelig knyttet til disse fire aktørene. Det er også disse kjedene som vokser mest, ifølge Telemarksforskning, og som vil ha et flertall av de private barnehagene allerede i 2029 dersom samme utvikling fortsetter.⁶ Det er bakgrunnen for at de er de barnehagene vi ser mest på i dette notatet.

En sammenheng mellom høy lønnsomhet og lav bemanning hos de store kjedene er blitt påvist i en rapport fra 2021, skrevet av Samfunnsøkonomisk analyse og Telemarksforskning og utarbeidet på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet.⁷ Innføringen av bemanningsnormen i 2018/2019 reduserte lønnsomheten og tvang kjedene til å øke bemanningen til et minstenivå. Men ifølge Utdanningsdirektoratet har kjedene fremdeles lavere personalkostnader, færre barnehagelærere og færrest barne- og ungdomsarbeidere sammenliknet med andre typer barnehager.⁸ **Oppsummert bruker kjedene minst på det som har mest å si for kvaliteten og for barn og ansatte – bemanning og personalkostnader. De har samtidig unødvendig høye byggregrelerte kostnader.**

HVEM ER EIERNE?

Læringsverkstedet: Sundby-familien

Læringsverkstedet er landets største barnehagekjede, som per i dag består av 253 barnehager. Kjeden ble startet og eies av ekteparet Hans Jacob og Randi Sundby. Ifølge Kapital er de blant landets rikeste, og flyttet i 2022 til Sveits for å unngå skatteansvar. Ekteparet driver også 300 barnehager/skoler internasjonalt under merkevarenavnet Dibber.

FUS: Sævareid/Aase-familien

FUS er Norges nest største barnehagekjede med sine 183 barnehager. Kjeden ble startet av Eli Sævareid og Sigurd Aase, som i dag er på Kapitals liste over landets rikeste personer. I dag er også barna Urd, Gaute og Eystein med på eiersiden. Sistnevnte flyttet i 2022 til Sveits med deler av milliard-formuen opparbeidet gjennom barnehagedriften.

Norlandia/Kidsa: Adolfsen-brødrene

Kristian og Roger Adolfsen driver per i dag 121 barnehager i Norge under Norlandia-paraplyen. Norlandia driver også barnehager i flere europeiske land, inkludert Sverige og Finland, og har i tillegg virksomhet innen eldreomsorg, BPA og asyl. Også Adolfsen-brødrene er å finne på Kapitals liste over landets rikeste personer.

Espira: AcadeMedia AB

Espira ble startet opp av Einar Magne Jansen i 1992, men eies i dag av det svenske børsnoterte selskapet AcadeMedia AB. Kjeden teller i dag 107 barnehager. AcadeMedia er Sveriges største skoleselskap, og er en kontroversiell aktør. Største aksjeeiere i AcadeMedia inkluderer flere investeringsselskaper og -fond.

⁵ Se for eksempel «Kindergarten landlord», en rapport skrevet av Centre for International Corporate Tax and Research (CICTAR) i samarbeid med For velferdsstaten: <https://velferdsstaten.no/2024/02/28/rapport-kindergarten-landlord/>

⁶ Lunder T.E., Telemarksforskning, *En barnehagesektor i endring, Hvilken betydning har framveksten av barnehagekjedene?*, TF-notat nr. 20/2019: <https://www.telemarksforskning.no/publikasjoner/en-barnehagesektor-i-endring/3454/>

⁷ <https://www.utdanningsnytt.no/private-barnehager-okonomi/ny-analyse-av-private-barnehagerstorkonsernene-valgte-hoye-overskudd-fremfor-bemanning/297252>

⁸ <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-barnehage/analyser/private-barnehager-ikke-en-og-samme-ting/>

Husleie og byggrelaterte kostnader – kjedene har betydelig større kostnader

Når det kommer til husleie, har det nasjonale snittet for private barnehager ligget på rundt 6 prosent. Oslo, kommunen der det er dyrest å leie, har et snitt på 7 prosent, ifølge en beregning utført av Fagbladet.⁹

Tabell 1 viser husleie, regnet som prosent av driftsinntekt, for Bodø kommunes ordinære private barnehager. **Av barnehagene som har 10% eller mer i husleie, er 16 av 17 fra de store kommersielle kjedene (Læringsverkstedet, FUS og Norlandia), hvorav alle har bygg som er solgt med inngått avtale om tilbakeleie (markert i grått).** Den siste barnehagen i denne gruppen – Studentongan barnehage AS - er en barnehage i en liten kjede som betaler husleie til et nærstående selskap.

Tabell 1

Barnehage	Husleie
Læringsverkstedet Bodøsjøen barnehage	14 %
Norlandia Nissebo barnehage	12 %
Læringsverkstedet Trålveien barnehage	12 %
Læringsverkstedet Notveien barnehage	12 %
Alsgård Fus barnehage	12 %
Norlandia Bjørneborgen barnehage	11 %
Norlandia Breivika kulturbarnehage	11 %
Norlandia Tussetladden barnehage	11 %
Norlandia Kjeldmyrlia naturbarnehage	11 %
Norlandia Mellommyra barnehage	11 %
Læringsverkstedet Saltvern barnehage	11 %
Norlandia Stadionparken barnehage	11 %
Studentongan barnehage AS	11 %
Norlandia Vollen naturbarnehage	10 %
Norlandia Stordalen friluftsbarnhage	10 %
Læringsverkstedet Maskinisten barnehage	10 %
Norlandia Solenga naturbarnehage	10 %
Norlandia Paradiset barnehage	9 %
Labbetuss barnehage SA	4 %
Neståsen barnehage SA	3 %
Tverlandet kirkebarnehage	3 %
Jensvoll barnehage AS	2 %
Gla'ungen AS	1 %
Læringsverkstedet Nerenga barnehage	0
Læringsverkstedet Knerten Bodø barnehage	0
Rønvik menighetsbarnehage	0
Grønnåsen barnehage AS	0
Vågønes barnehage AS	0
Lillevollen barnehage	0
Bamsebo barnehage SA	0
Trollmyra barnehage AS	0
Abakadabra barnehage AS	0

I høringsnotatet til Støre-regjeringens forslag til endringer i barnehageloven, står det:

«Husleie er en kostnad som barnehagen kan dekke selv om den går med underskudd. Tilfellene der barnehagene selger eiendom for deretter å leie tilbake, er dermed en kilde til økt og mer stabilt uttak av verdier. Fordi barnehagedrift er en næring som har forutsigbare inntektskilder med garanterte offentlige tilskudd og foreldrebetaling, har eiere av barnehagebygg kunnet inngå langsiktige avtaler om relativt høy husleie, med lav risiko. Dette har blant annet ført til at barnehager har blitt et investeringsobjekt for kommersielle interesser, og at stadig flere norske barnehagebygg eies av utenlandske eiere og av utenlandske fond. (...) Når barnehager inngår husleieavtaler med svært høy husleie, går dette på bekostning av midler barnehagen kan bruke på det pedagogiske tilbudet.»

Høringsnotat, Forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter, 1. sept. 2023, side 17-18.

⁹ Fagbladet, 21.2.24: <https://fagbladet.no/nyheter/desse-barnehagane-brukar-mykje-meir-pa-husleige-enn-andre-slik-skjer-det-6.91.1027078.1a85deb551>

Dersom vi utvider og ser på husleie pluss andre byggrelaterte kostnader som finanskostnader og avskrivninger, er bildet fremdeles det samme - kjedene troner klart i toppen (tabell 2). **18 av 19 barnehager med byggrelaterte kostnader på 10 prosent eller mer, er fra de store kjedene. 17 av disse er tilbakeleie-barnehager. (markert i grått).**

Tabell 2

Barnehage	Bygg-kostnader
Læringsverkstedet Bodøsjøen barnehage	14 %
Norlandia Nissebo barnehage	14 %
Norlandia Bjørneborgen barnehage	13 %
Læringsverkstedet Trålveien barnehage	12 %
Læringsverkstedet Notveien barnehage	12 %
Alsgård Fus barnehage	12 %
Norlandia Breivika kulturbarnehage	12 %
Norlandia Tussetladden barnehage	12 %
Norlandia Kjeldmyrlia naturbarnehage	12 %
Norlandia Mellommyra barnehage	12 %
Norlandia Vollen naturbarnehage	12 %
Læringsverkstedet Saltvern barnehage	11 %
Norlandia Stadionparken barnehage	11 %
Studentongan barnehage AS	11 %
Norlandia Stordalen friluftsbarnhage	11 %
Læringsverkstedet Maskinisten barnehage	11 %
Norlandia Paradiset barnehage	11 %
Norlandia Solenga naturbarnehage	10 %
Læringsverkstedet Nerenga barnehage	10 %
Læringsverkstedet Knerten Bodø barnehage	9 %
Labbetuss barnehage SA	6 %
Jensvoll barnehage AS	5 %
Neståsen barnehage SA	3 %
Tverlandet kirkebarnehage	3 %
Rønvik menighetsbarnehage	3 %
Grønnåsen barnehage AS	3 %
Vågønes barnehage AS	3 %
Lillevollen barnehage	3 %
Gla'ungen AS	2 %
Bamsebo barnehage SA	2 %
Trollmyra barnehage AS	2 %
Abrakadabra barnehage AS	2 %

Personalkostnader

Fordi bemanning er kjernen i barnehagevirksomhet, er personalkostnader den desidert største kostnaden ved barnehagedrift. Personalkostnader i kommunale barnehager er i gjennomsnitt 80 prosent av totale kostnader. De private barnehagenes inntekt er «fast» og alle barnehager har overordnet sett samme økonomiske utgangspunkt (se boks om stykkprisfinansiering). **Ifølge Utdanningsdirektoratet utpeker de store kjedene seg med særlig lave personalkostnader.**¹⁰ Overordnet sett betyr lavere personalkostnader dårligere vilkår for kvalitet. For eksempel gjennom færre antall ansatte, færre ansatte med formell kompetanse, og/eller dårligere lønns- og pensjonsvilkår for de ansatte.

Tabell 3

Barnehage	Personal-kostnader
Læringsverkstedet Trålveien barnehage	64
Læringsverkstedet Notveien barnehage	66
Læringsverkstedet Saltvern barnehage	66
Norlandia Paradiset barnehage	66
Læringsverkstedet Knerten Bodø barnehage	67
Alsgård Fus barnehage	68
Norlandia Stordalen friluftsbarnhage	68
Læringsverkstedet Bodøsjøen barnehage	69
Norlandia Vollen naturbarnehage	69
Læringsverkstedet Maskinisten barnehage	70
Rønvik menighetsbarnehage	70
Norlandia Stadionparken barnehage	72
Norlandia Breivika kulturbarnehage	73
Norlandia Tuseladden barnehage	75
Læringsverkstedet Nerenga barnehage	75
Labbetuss barnehage SA	77
Bamsebo barnehage SA	77
Trollmyra barnehage AS	78
Norlandia Bjørneborgen barnehage	79
Grønnåsen barnehage AS	79
Norlandia Kjeldmyrlia naturbarnehage	80
Vågønes barnehage AS	80
Abrakadabra barnehage AS	80
Norlandia Solenga naturbarnehage	81
Jensvoll barnehage AS	81
Neståsen barnehage SA	81
Lillevollen barnehage	81
Norlandia Mellommyra barnehage	85
Gla'ungen AS	85
Norlandia Nissebo barnehage	86
Studentongan barnehage AS	88
Tverlandet kirkebarnehage	93

Tabell 3 viser andel personalkostnader i de private barnehagene i Bodø kommune. Her er de store kjedene blant dem med lavest personalkostnader. Dette stemmer altså med tendensen nasjonalt. Av de barnehagene som har personalkostnader under snittet på 80 prosent, er 15 av 20 fra de fire store kjedene, hvorav 13 er tilbakeleie-barnehager (markert i grått).

Hele 9 barnehager har personalkostnader på 60-tallet: Alle er kjedebarnhager, hvorav 8 har tilbakeleie-avtaler.

På den annen side har kun 4 kjedebarnhager personalkostnader som ligger på eller over snittet på 80 prosent (av totalt 12).

DEN STØRSTE KOSTNADEN ER DEN VIKTIGSTE

Personalkostnader er den desidert største kostnaden ved barnehagedrift. Dette er grunnet tjenestens arbeidsintensive natur. Personalkostnader ligger på rundt 80 prosent. Jo lavere personalkostnader, jo dårligere vilkår for kvalitet.

STYKKPRISFINANSIERING

Kommunene gir driftstilskudd til private barnehager per heltidsplass, og det gis ulike satser for små (0-2 år) og store (3-6 år) barn. Driftstilskuddet beregnes ut fra gjennomsnittlige driftsutgifter per heltidsplass i tilsvarende kommunale barnehager. Grunnlaget er kommune-regnskapet to år før tilskudssåret. De private barnehagene får i tillegg egne påslag for blant annet administrasjons- og pensjonsutgifter.

¹⁰ Utdanningsdirektoratet, *Private barnehager – ikke en og samme ting*: <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-barnehage/analyser/private-barnehager-ikke-en-og-samme-ting/>

Bemanning

Tabell 4 viser bemanningstettheten – antall barn per ansatt - for de ordinære private barnehagene i Bodø i 2022. **6,0 er minstekravet** (se boks om bemanningsnormen under). Hele 20 av 32 private barnehager i Bodø kommune hadde lavest mulig bemanning i 2022 (6,0). **17 av barnehagene med minstebemanning var fra de store kommersielle kjedene, hvorav 15 var barnehager med tilbakeleie-avtaler. Av de 12 barnehagene med bemanning som tangerte eller hadde bedre enn det private snittet på 5,9, var kun 2 fra kjedene.** Kun 5 barnehager tangerte eller hadde bedre enn det kommunale snittet på 5,6. Ingen av disse var fra kjedene.

Tabell 4

Barnehage	Bemannings- tetthet
Læringsverkstedet Trålveien barnehage	6,0
Læringsverkstedet Notveien barnehage	6,0
Læringsverkstedet Saltvern barnehage	6,0
Norlandia Paradiset barnehage	6,0
Læringsverkstedet Knerten Bodø barnehage	6,0
Norlandia Stordalen friluftsbarnhage	6,0
Læringsverkstedet Bodøsjøen barnehage	6,0
Norlandia Vollen naturbarnehage	6,0
Læringsverkstedet Maskinisten barnehage	6,0
Rønvik menighetsbarnehage	6,0
Norlandia Stadionparken barnehage	6,0
Norlandia Breivika kulturbarnehage	6,0
Norlandia Tusseladden barnehage	6,0
Læringsverkstedet Nerenga barnehage	6,0
Norlandia Kjeldmyrli naturbarnehage	6,0
Abrakadabra barnehage AS	6,0
Norlandia Solenga naturbarnehage	6,0
Lillevollen barnehage	6,0
Norlandia Mellommyra barnehage	6,0
Norlandia Nissebo barnehage	6,0
Labbetuss barnehage SA	5,9
Vågønes barnehage AS	5,9
Neståsen barnehage SA	5,9
Alsgård Fus barnehage	5,8
Trollmyra barnehage AS	5,7
Norlandia Bjørneborgen barnehage	5,7
Studentongan barnehage AS	5,7
Gla'ungan AS	5,6
Grønnåsen barnehage AS	5,5
Bamsebo barnehage SA	5,4
Jensvoll barnehage AS	5,4
Tverlandet kirkebarnehage	4,7

SNITT, BARN PER ANSATT

Bodø	Hele landet
Kommunalt: 5,6	Kommunalt: 5,6
Privat: 5,9	Privat: 5,8

SNITT, BARN PER BARNEHAGELÆRER

Bodø	Hele landet
Kommunalt: 11,9	Kommunalt: 13,2
Privat: 12,8	Privat: 13,5

BEMANNING ER VIKTIGST

Bemanning er en av de viktigste strukturelle faktorene og forutsetningene for høy kvalitet i barnehagen. For nøkkeltall på bemanning er det viktig å huske på at **jo lavere tallet er, jo bedre er bemanningen**. Dette er fordi bemanningstettheten måles i antall barn per ansatt.

LITEN FORSKJELL PÅ PAPIRET - STOR FORSKJELL I PRAKSIS

Et par desimaler i forskjell på bemanning kan virke lite på papiret, men i praksis kan dette utgjøre en vesentlig forskjell i reell bemanning ute i barnehagene.

BEMANNINGSNORMEN

Bemanningsnormen ble innført i 2018/2019. Normen sier at det skal være maks 6 barn per ansatt for store barn, og maks 3 barn per ansatt for små barn. Normen regnes i tall, der minstekravet er 6,0. **Jo lavere tall, desto bedre bemanning.**

Mange tror normen sikrer tilstrekkelig bemanning, men den er i realiteten kun et minstekrav. Normen har dessuten en rekke svakheter, som tilsier at den reelle bemanningen er dårligere enn tallene viser. For eksempel gjelder normen ikke per avdeling og den gjelder ikke hele åpningstiden. Normen tar heller ikke høyde for tid de ansatte er borte fra avdelingen i løpet av dagen, som feks pauser, møter, plantid etc.

Tabell 5 viser antall barn per barnehagelærer for Bodøs ordinære private barnehager. For 2022 var kommunalt snitt på 11,9, mens det private snittet var 12,8. **12 av 17 barnehagene som har dårligere barnehagelærertetthet enn det private snittet, er fra kjedene. Av barnehagene som tangerer eller ligger over det private snittet, er utgjør kjedebarnhagene kun 7 av 15.**

Tabell 5

Barnehage	Barnehagelærer-tetthet
Abrakadabra barnehage AS	20,8
Norlandia Breivika kulturbarnehage	16,0
Norlandia Stordalen barnehage	14,1
Rønvik menighetsbarnehage	14,0
Læringsverkstedet Notveien barnehage	13,9
Norlandia Paradiset barnehage	13,8
Læringsverkstedet Bodøsjøen barnehage	13,8
Labbetuss barnehage SA	13,7
Læringsverkstedet Saltvern barnehage	13,6
Læringsverkstedet Trålveien barnehage	13,3
Studentongan barnehage AS	13,3
Norlandia Vollen naturbarnehage	13,1
Læringsverkstedet Nerenga barnehage	13,1
Alsgård Fus barnehage	13,1
Læringsverkstedet Knerten Bodø barnehage	13,0
Norlandia Nissebo barnehage	13,0
Tverlandet kirkebarnehage	13,0
Norlandia Mellommyra barnehage	12,8
Trollmyra barnehage AS	12,8
Norlandia Tusseladden barnehage	12,7
Grønnåsen barnehage AS	12,7
Norlandia Solenga naturbarnehage	12,5
Jensvoll barnehage AS	12,5
Læringsverkstedet Maskinisten barnehage	12,0
Lillevollen barnehage	12,0
Neståsen barnehage SA	12,0
Norlandia Stadionparken barnehage	11,9
Norlandia Kjeldmyrlia naturbarnehage	11,9
Gla'ungan AS	11,8
Norlandia Bjørneborgen barnehage	11,3
Bamsebo barnehage SA	10,0
Vågønes barnehage AS	9,8

MANGEL PÅ BARNEHAGELÆRERE

I Norge er det mangel på barnehagelærere mange steder. Av den grunn kan det argumenteres at dette nøkkeltallet har begrenset verdi i denne sammenhengen, fordi dårlige tall kan reflektere andre faktorer enn økonomiske prioriteringer. Likevel er mønsteret for kjedene jevnt over tydelig også her, og vi velger derfor å ta det med.

Flere kilder som peker mot en sammenheng mellom eiendomssalg, høy husleie og mindre midler til drift:

Center for International Corporate Tax Accountability and Research (CICTAR), [*Kindergarten Landlord. Should Norwegian taxpayers finance profits for one of the world's largest asset managers?*](#), februar 2024.
(Hovedpoenger på norsk [her](#))

Thuve, M., BDO, [*Finansiering og regulering av private barnehagers eiendomskostnader*](#), 20.3.2023.

NOU 2020: 13, [*Private aktører i velferdsstaten – Velferdstjenesteutvalgets delutredning I og II om offentlig finansierte velferdstjenester*](#), desember 2020. Se f.eks. kap 24.4 og 27.5

Lunder, T.E., Bjørn, E.C., Telemarksforskning, [*Kostnader i barnehagene 2022*](#), Rapport 806, 3.3.2024.

Kunnskapsdepartementet, [*Høringsnotat, Forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter*](#), september 2023. Se f.eks. kap. 2.2.7 og 13.

Denne informasjonen er sammenstilt av For velferdsstaten. Spørsmål knyttet til tallene og informasjonen kan rettes til rådgiver Elin Myrekrok Skrede:

E-post: elin.skrede@velferdsstaten.no
Telefon: 99 64 04 02

Nettadresse: www.velferdsstaten.no